

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 27 / 2019 • nr. 1 • januari - februari - maart 2019 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Grote Steenweg 91, 2600 Berchem

STOP
BETOGING/MANIFESTATION
ZONDAG/DIMANCHE 24-3-2019
14U/H NOORDSTATION/GARE DU NORD-BRUSSEL/BRUXELLES

Verantwoordelijke uitgever: Sarah Scheepers Middaglijstraat 10 1210 Brussel

RACISME

Organisatie/Organisation: Platform(e) 21/03 -
antiracisme2018@gmail.com - www.platform2103.be

WOORDJE VOORAF

Op 17/1 en 4/2/19 voerden we opnieuw acties voor een Lumumbastraat, vooral in Halle en in Antwerpen. In Gent heeft het nieuwe stadsbestuur de straatnaam alvast op een wachtlijst gezet. Op de laatste Antwerpse gemeenteraad op 25 februari werd het voorstel helaas opnieuw niet weerhouden, zagezegd omdat er geen band zou zijn tussen Lumumba en Antwerpen.

We gaan echter door met deze strijd. De dekoloniseereisen, in brede zin, zijn één van de speerpunten van de antiracistische manifestatie in Brussel op 24 maart 2019. Hand in Hand steunt ook volop de andere eisen, zoals praktijktesten.

We geven hier slechts enkele activiteiten, zie ook www.anti-racisme.be/nl/kalender

MANIFESTATIE

GROTE ANTIRACISTISCHE MANIFESTATIE BRUSSEL 24 MAART 2019 vanaf 13u

DEFINITIEF PLATFORM

We staan op een kantelpunt. Onze bezorgdheid over migratie en diversiteit krijgt geen vertaling in een positief beleid. Het racistisch gedachtengoed krijgt in Europa en zeker in ons land, steeds meer invloed. Maar, we zijn met velen die de andere kant op willen. Wij staan voor een warme samenleving gebaseerd op solidariteit, mensenrechten en een menswaardig leven voor iedereen, ongeacht of men lang of kort in ons land verblijft, ongeacht iemands naam of origine, ongeacht de dikte van de portemonnee. De ongelijke behandelingen en het tegen mekaar opzetten moet stoppen. Een sociaal België is een België zonder racisme, een sociaal Europa is een Europa zonder racisme. Daarom komen wij op straat voor volgende eisen.

Geen enkel ander Europees land scoort zo slecht als België als het gaat over **gelijke toegang tot de arbeidsmarkt, woningmarkt en onderwijs** voor mensen met een migratieachtergrond. Er is niet enkel nood aan bemiddeling, maar ook aan positieve actie, betere inspecties, met proactieve praktijktesten én sancties voor oneerlijke behandeling. Zorg voor een **warme en kwaliteitsvolle vluchtelingenopvang** die de mensenrechten respecteert, geen gesloten centra. We komen op voor integratie, regularisatie op basis van criteria en gelijke sociale behandeling van nieuwkomers en mensen zonder papieren. Stop repressie tegen solidaire burgers en bewegingen. Geen migratiestopdeals met andere landen.

Onze grondwet garandeert de vrijheid van levensbeschouwingen. **Discriminatie omwille van levensbeschouwelijke tekens zijn verboden door**

de wet. Wij verwerpen de verboden op levensbeschouwelijke tekens die de gelijke toegang verhinderen van vrouwen én mannen tot de werkvloer, het onderwijs en zelfs tot openbare plaatsen.

Meerdere artikelen van de nieuwe vreemdelingenwet zijn onze rechtstaat onwaardig. Zo kunnen mensen op basis van artikel 21 van deze wet nu op basis van vermoedens (dus zonder bewezen schuld, zonder proces) het land worden uitgezet. Schaf deze ongelijke behandeling van burgers af.

De politie is er om iedereen te beschermen. Een politie die discrimineert verzaakt aan deze plicht. Er dient proactief en sanctionerend opgetreden te worden **tegen etnische profilering.**

Het koloniale verleden van Europa heeft nog steeds een negatieve invloed op onze beeldvorming, ons denken, de politiek, gelijke kansen in het onderwijs. Dit moet gekeerd worden. De **dekolonisering** is begonnen en moet doorgetrokken worden **in musea, leerplannen, schoolboeken, bibliotheken, straten en pleinen, media, ...**

We vragen tot slot dat de zes eisen deel uitmaken van een **ambitieuw gecoördineerd interfederaal actieplan tegen racisme.**

PRAKTISCH:

alle info op www.platform2103.be, volg ook de facebook-pagina voor actuele ontwikkelingen.

De manifestatie vertrekt aan Brussel Noord om 14u op zondag 24 maart.

In de Campagnebrief vind je een affiche, hang ze op aub!

#IEDERMENSWAARDIG #ART23

Het platform Hart boven Hard, waar Hand in Hand actief aan deelneemt, lanceerde een stemformulier voor 23 alternatieven voor het huidige beleid. Samen met het Franstalige platform 'Tam Tam' voert Hart boven Hard een nationale campagne rond Artikel 23 van onze grondwet dat stelt "Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden". Helaas stelt Hart boven Hard vast dat dit grondwetsartikel op tal van vlakken dode letter blijft. **Daarom heeft de beweging een stemformulier opgesteld met 23 ideeën voor de toekomst!** De breedst gedragen voorstellen zullen de speerpunten worden de mars voor de grondrechten op 12 mei. Op die dag wil Hart boven Hard met talloze organisaties en tienduizenden burgers samen op straat komen voor een menswaardig beleid.

Hand in Hand zorgde voor de inhoudelijke toelichting bij de eis "dekoloniseer scholen en pleinen".

Dekoloniseer scholen en pleinen

De wandaden van het kolonialisme worden opgenomen in elk leerplan en kritisch besproken. De groeiende stedelijke diversiteit verdient nieuwe straatnamen en standbeelden.

DRIE GOEDE ARGUMENTEN

- Een *VN-werkgroep* riep België onlangs niet alleen op om zijn excuses aan te bieden voor koloniale wreedheden, maar ook om echt werk te maken van blijvende sporen in media, onderwijs, cultuur, koloniale monumenten...
- Erkennen we de nefaste gevolgen van het (neo) kolonialisme voor de mensenrechten, dan helpt

dat ook om onze samenleving meer bewust te maken van blinde vlekken rond structureel racisme vandaag.

- België kent talloze Leopold II-lanen, maar slechts sinds kort een enkele Lumumbastraat en -plein.

WAT LOOPT ER VANDAAG MIS?

'Dekolonisering' slaat niet alleen op het naoorlogse bevrijdingsproces van de ex-kolonies, waarbij de bevolking haar onafhankelijkheid afdwong van de (vooral) Europese kolonisten. De kolonisatie en haar propaganda hebben ook het denken 'gekoloniseerd'. Ze gaven de bevolking van de kolonies het gevoel dat ze minderwaardig waren en het beste de levenswijze van de kolonisten kopieerden. In de koloniserende staten leidden voeden ze het idee dat westerlingen superieur waren aan de rest van de wereld. Precies die koloniale denkbeelden en machtsverhoudingen zorgen nog altijd mee voor een structureel racisme in onze samenleving. Ze creëren nog steeds een onderklasse van mensen die ongelijk behandeld worden omwille van hun huidskleur of afkomst. Net die link bevestigde een expertengroep van de VN begin februari 2019 in haar voorlopig rapport over België.

WAT DEED HET AFGELOPEN BELEID (NIET)?

Het huidige beleid toont erg weinig aandacht voor deze nog steeds geldende (neo)koloniale machtsverhoudingen en denkbeelden. Zelfs ons onderwijs heeft het amper over de geschiedenis van het kolonialisme. Veel scholieren weten niet eens dat België ooit enkele kolonies had. Ook in het straatbeeld eren standbeelden en straatnamen enkel de koloniale 'helden', terwijl Leopold II wel verantwoordelijk is voor een genocide met miljoenen doden. Beleidsmakers doen wel eens verontwaardigd over openlijk racisme tegen bijvoorbeeld zwarte mensen, maar negeren het diepere verband met de machtsstructuren en de propaganda uit het koloniale verleden.

WAT ZIJN DE POSITIEVE EFFECTEN VAN DIT VOORSTEL?

De aandacht voor het koloniale verleden in het onderwijs zal duidelijk maken hoe bepaalde machtsstructuren en propaganda geleid hebben tot racisme en discriminatie. Niet alleen in het verleden, maar ook nu. Niet alleen in de Belgische kolonies, maar ook in België zelf. Niet alleen voor Congolezen, maar voor alle mensen met een mi-

gratieachtergrond. Ook een betere weerspiegeling van de geschiedenis van de gekoloniseerde volkeren in ons straatbeeld zal bijdragen tot een grotere erkenning van hun inbreng in deze samenleving en van de nieuwe diversiteit in onze steden. Dat is in het belang van alle inwoners: het leidt tot een betere gezamenlijke toekomst.

HOE VALT DIT VOORSTEL TE REALISEREN?

De Vlaamse en Franse Gemeenschap moeten in de leerplannen van hun lager, secundair en hoger onderwijs meer aandacht inschrijven voor het koloniale verleden en zijn negatieve invloed vandaag. Ook het Afrikamuseum kan daarin een belangrijke educatieve rol spelen, maar dan moet het wel grondig verder gedekoloniseerd worden. En steden en gemeenten kunnen in hun straatbeeld andere 'geschiedenissen' helpen vertellen, door straatnamen te hernoemen of nieuwe kunstwerken te plaatsen. Cruciaal is dat telkens een link gelegd wordt met de effecten van structureel racisme vandaag. Dekolonisering is niet de buitenkant wat opsmukken, maar de binnenkant hervormen. Zo moet ook op alle niveaus de neokolonialistische politiek tegenover het Globale Zuiden stoppen.

Extra info online

- **Dekoloniseer.be**: een campagnesite met nieuws en achtergrond rond dekolonisering.
- Videogetuigenis op **dekoloniseer.be** van Stephanie over de doorwerking van de koloniale periode vandaag, tot en met racisme.
- Tussentijds verslag VN-expertgroep over België over de situatie van mensen met Afrikaanse roots in België, zie: www.ohchr.org/en/newsevents

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Grote Steenweg 91
2600 Berchem
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart boven Hard, FOV, United for Intercultural Action en het platform Praktijktesten Nu

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.dekoloniseer.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand financieel ondersteunen? Stort een gift op ons rekeningnummer 000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis Campagnebrief van Hand in Hand. We denken dat dit nog steeds nuttig is in deze digitale tijden, ook omwille van de oververzadiging van het e-mailverkeer. In de Campagnebrief gaan we ook iets dieper in op onze thema's en campagnes dan in de korte berichten die we via e-mail versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort op de bal, laat ons dan uw e-mailadres weten en we bezorgen u voortaan ook ons e-zine met regelmatige campagneoproepen. Of wil u liever geen papieren Campagnebrief meer, maar enkel digitale berichten, laat ons dan zeker ook iets weten. Vergaat ook niet om eventuele adreswijzigingen door te geven, waarvoor dank.

ACTIE

LUMUMBA STRAAT IN ANTWERPEN

1. Nieuwe acties in 2019

Net zoals vorig jaar dringt Hand in Hand opnieuw aan op de erkenning van het koloniale verleden en de band met het huidige structurele racisme. Dit kan onder meer door een (koloniale) straatnaam te herbenoemen tot een Lumumbastraat of -plein. In verschillende steden hebben we in 2018 hiervoor actie gevoerd en in Antwerpen werd een motie ondersteund door heel wat mensen en organisaties. We verspreiden momenteel een affiche in de vorm van een Lumumba-straatnaambordje, zowel op straat als digitaal. Deze kan je bestellen op www.dekoloniseer.be.

Op 4 februari organiseerden we ook een geslaagd gedekoloniseerd Slam Poetry Festival in het kader van de Week van de Poëzie. Hoofddact waren de drie slam poets Seckou Duologuem, Sarah Bekambo en ADO met optredens tussen 20u en 21u.

Voor een videoverslag van alle optredens, ga naar: www.facebook.com/events/291615324883504. Je vindt er ook de bijpassende muziek van een Spotify-list opgesteld door Afriquya vzw.

Net voor de laatste gemeenteraad in Antwerpen verspreiden we onderstaand persbericht:

2. Meer dan 15 koloniale straatnamen in Antwerpen, waarom dan geen Lumumbastraat?

Op 25 februari wordt in de Antwerpse gemeenteraad gevraagd waar het advies blijft van de straatnamencommissie over een Lumumbastraat. Dekoloniseer Antwerpen wijst er op dat het evenwicht bij de straatnamen behoorlijk zoek is. Meer dan 15 straatnamen verheerlijken direct of indirect het kolonialisme. Tijd voor een Lumumbastraat als eerste stap naar herstel.

In juni 2018 werd de vraag naar een Lumumbastraat in Antwerpen door burgemeester Bart De Wever voor advies overgemaakt aan de straatnamencommissie. Via een interpellatie in de Antwerpse

gemeenteraad vragen Groen en PVDA vanavond hoever het hier ondertussen mee staat.

De recente kritiek op de Belgische omgang met het koloniale verleden van een mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties bevestigde alvast dat Hand in Hand tegen racisme en Dekoloniseer Antwerpen het bij het rechte eind hadden met de vraag voor een Lumumbastraat in een breed ondertekende Open Brief. We legden toen al het verband tussen kolonialisme en het hedendaagse structurele racisme, zowel ten nadele van mensen van Afrikaanse origine als van alle inwoners met een migratieachtergrond.

In de Zevende Dag van 17 februari verklaarde de burgemeester echter dat er in Antwerpen geen straat- of plaatsnamen zijn die naar de koloniale tijd verwijzen en een problematisch karakter hebben. Auteur Lucas Catherine weerlegde dit al in een vrije tribune in De Standaard van 21 februari. De Antwerpse economische en politieke elite was nauw betrokken bij de exploitatie van Kongo Vrijstaat én Belgisch Congo, wat zich ook vertaalde in een aantal straatnamen en standbeelden. We verwijzen naar het lijstje hieronder.

Los van de vraag of deze straatnamen al dan niet behouden mogen blijven, is het wel duidelijk dat het evenwicht compleet zoek is en dat alle namen dienstig waren voor de koloniale propaganda. Wat het 'problematische' karakter betreft, kunnen we als duidelijkste voorbeelden alvast verwijzen naar de medeverantwoordelijkheid bij de politiek van het afhakken van handen van Camille Coquilhat en Baron Dhanis.

Een Lumumbastraat zou dan ook een eerste stapje naar herstel kunnen zijn voor de medeverantwoordelijkheid van de Antwerpse elite voor het kolonialisme (en dus niet alleen Leopold II). Het zou ook een signaal kunnen zijn naar de mensen met een migratieachtergrond dat ze niet alleen demografisch belangrijk zijn in Antwerpen maar er effectief ook echt bij horen. Op de gemeenteraad zelf bleef de burgemeester echter volhouden dat er geen band was tussen Lumumba en Antwerpen.

De volledige lijst van koloniale straatnamen vind je op www.dekoloniseer.be